

To: [redacted] [redacted]@rivm.nl
From: [redacted]
Sent: Wed 9/2/2020 7:31:36 AM
Subject: FW: Vertrouwelijk, Wekelijks overzicht infectieziektesignalen 20 augustus 2020
Received: Wed 9/2/2020 7:31:36 AM

En [redacted] op agenda

Groet
[redacted]

From: Signaleringsoverleg <[redacted]@nieuwsbrieven.rivm.nl>
Sent: donderdag 20 augustus 2020 17:34
To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: Vertrouwelijk, Wekelijks overzicht infectieziektesignalen 20 augustus 2020

Vertrouwelijk, Wekelijks Overzicht infectieziektesignalen 20 augustus 2020

[Bekijk online](#)

Signaleringsoverleg, Vertrouwelijk

Jaargang 2020, Editie week: 34, 20 augustus 2020

- [Binnenlandse signalen](#)

- › 3517 Toename van COVID-19 in Nederland (vervolg)
- › 3565 COVID-19 op de CAS- en BES-eilanden (vervolg)
- › 3572 Cluster van patienten met Salmonella Typhimurium in Nederland
- › 3573 Persoon gebeten door voor Lyssavirus positief geteste vleermuis in Nederland
- › 3574 Hyalomma teken gevonden op paarden in Nederland in augustus

- [Signalen uit het SO-ZI/AMR](#)

- › Overzicht lopende meldingen aan het signaleringsoverleg zorginfecties en antimicrobiële resistentie (SO-ZI/AMR)*

- [Buitenlandse signalen](#)

- › [3500 Verspreiding SARS-CoV-2 in Europa en wereldwijd \(vervolg\)](#)

Binnenlandse signalen

3517 Toename van COVID-19 in Nederland (vervolg)

Aantal meldingen

Het aantal nieuwe meldingen van personen die positief zijn getest op COVID-19 stabiliseerde in de afgelopen week. In de periode van 12 augustus tot en met 18 augustus zijn er 4.013 nieuwe personen gemeld die positief getest zijn op COVID-19. Dat zijn 23 meldingen minder dan het aantal meldingen van de voorafgaande week. Wel was er een verdere toename te zien in aantal ziekenhuisopnames, opnames op de intensive care en overlijden van laboratorium-bevestigde COVID-19 patiënten. Dit was verwacht, omdat deze uitkomsten achter lopen op de nieuwe infecties. In de afgelopen week zijn 50 patiënten gemeld die voor COVID-19 in het ziekenhuis zijn opgenomen (geweest), 12 meer dan de voorgaande week. Stichting NICE meldde 24 nieuwe opnames op de Intensive Care, vergeleken met 17 patiënten in de voorgaande week. Er zijn 16 laboratorium-bevestigde COVID-19 patiënten als overleden gemeld, 7 meer dan in de week er voor.

In alle leeftijdsgroepen is een stijging van het aantal meldingen te zien in de afgelopen weken. Het hoogste aantal meldingen per 100.000 inwoners wordt gezien in de leeftijdsgroep van 20 tot 29 jaar (zie figuur 1).

Figuur 1. Aantal meldingen per 100.000 inwoners per leeftijdsgroep in de afgelopen 6 weken van 6 juli t/m 16 augustus. Bron: RIVM.

Er zijn grote regionale verschillen in het aantal meldingen van COVID-19 infecties en een groot aantal van de meldingen in de afgelopen 14 dagen is afkomstig uit slechts enkele gemeenten (zie figuur 2).

Figuur 2. Aantal in de afgelopen twee weken bij de GGD'en gemelde COVID-19 patiënten per 100.000 inwoners per gemeente met GGD meldingsdatum van 6 augustus t/m 20 augustus 10:00 uur. De zwarte lijnen geven de grenzen van de GGD-regio's weer. Bron: RIVM.

Setting van mogelijke besmetting

Van 30% (1.105/3.871) van de bij de GGD'en gemelde COVID-19 patiënten in de afgelopen week (peildatum 20 augustus 10:00 uur) is een setting van mogelijke besmetting geregistreerd. Daarvan is ongeveer 52% de thuissituatie en 15% overige familie. Dit heeft ertoe geleid dat nieuwe maatregelen door de overheid zijn afgekondigd op 18 augustus, waaronder een dringend advies om maximaal zes mensen in huis of tuin te ontvangen (exclusief kinderen tot 12 jaar) en betere handhaving op het navolgen van de coronamaatregelen in horecazalen.

Reishistorie

Van de 3.871 COVID-19 patiënten die in de afgelopen week bij de GGD'en zijn gemeld (peildatum 20 augustus 10:00 uur), zijn 799 (21%) in de 14 dagen voor aanvang van de ziekte in het buitenland geweest. De meest gemelde landen zijn Spanje (236), Frankrijk (181), Turkije (73), Duitsland (61) en Malta (58).

GGD Teststraten

Het aantal mensen dat zich tussen 10 en 16 augustus heeft laten testen bij een GGD teststraat is 102.487. Het percentage positieve testen (3,5%) is nagenoeg gelijk als in de week van 3 augustus. Het percentage positieve testen was met 4-8% het hoogst in de GGD regio's Rotterdam-Rijnmond, Amsterdam, Haaglanden, West-Brabant, en Zuid-Holland-Zuid.

Reproductiegetal

Het reproductiegetal R was afgelopen week 1,19. Dit getal is minimaal veranderd ten opzichte van de voorgaande week, toen het 1,20 was. Het betrouwbaarheidsinterval ligt nog steeds in het geheel boven de 1.

Nivel Zorgregistraties eerste lijn peilstation surveillance

In week 33 werden 12 keel- en neusmonsters afgenomen bij patiënten met een acute luchtweginfectie. Deze monsters waren alle negatief voor SARS-CoV-2. In 5 monsters werd rhinovirus gevonden.

Clusters

Op basis van gegevens in Osiris (peildatum 20 augustus) zijn momenteel 443 actieve COVID-19 clusters in Nederland (minimaal 3 patiënten gemeld als aan elkaar gerelateerd). Van de personen die tot een actief cluster behoren werd 34% via contactonderzoek bij de GGD opgespoord. De gemiddelde grootte van deze clusters is 5,6 personen (range 3-46). Van de clusters vinden er 153 (35%) plaats in de thuissituatie gevolgd door 54 (12%) clusters in de werksituatie. Een aantal opvallende clusters worden hieronder beschreven.

Vorige week werd in dit verslag een cluster van COVID-19 beschreven, gemeld door GGD Groningen, gerelateerd aan een asielzoekerscentrum in Delfzijl. Op vrijdag 7 augustus is de eerste persoon positief getest. Inmiddels zijn er 21 personen (allen bewoners, geen medewerkers) positief getest van de in totaal 70 afgenomen tests. Het contactonderzoek loopt nog. De bezettingsgraad van het centrum is hoog met 350 bewoners en 'stempelaars' (personen die niet op de locatie woonachtig zijn maar zich eenmaal per week moeten melden). De inrichting en de bezettingsgraad maken de logistieke uitvoering van de maatregelen complex. Een andere complicatie is dat er onder een aantal bewoners geen geloof is in het bestaan van het virus, mede daarom is er extra ingezet op voorlichting.

In de media is bericht over de sluiting van warenhuis de Bijenkorf in Amsterdam in verband met meerdere COVID-19 positieve medewerkers. Bij onderzoek zijn tot nu toe in totaal 10 medewerkers positief getest, van wie de meesten klachten hadden ontwikkeld in de eerste 2 weken van augustus en ondanks de klachten nog een of meerdere dagen hebben gewerkt. Het betreft personen werkzaam op verschillende afdelingen en verschillende verdiepingen in het warenhuis. In overleg met de Veiligheidsregio is overgegaan tot sluiting vanaf 19 augustus. Er wordt overlegd om op korte termijn weer te openen met een nieuw personeelsteam.

SARS-CoV-2 besmettingen bij nertsenbedrijven

In eerdere berichten in dit Wekelijks Overzicht meldden we SARS-CoV-2 besmettingen bij nertsenbedrijven. In de afgelopen weken zijn er opnieuw op enkele bedrijven nertsen positief getest. Deze locaties worden geruimd door de NVWA. In totaal zijn er nu 36 bedrijven met positief geteste nertsen gemeld, voornamelijk gelegen in Noord-Brabant en in Limburg. Daarnaast is er bij één ander bedrijf nog sprake van verdenking op besmetting, waar momenteel aanvullend onderzoek wordt verricht.

Riolwater

Het RIVM onderzoekt vanaf april 2020 wekelijks rioolwatermonsters van rioolwaterzuiveringsinstallaties op de aanwezigheid van SARS-CoV-2. In de afgelopen periode is het aantal meetpunten waar het rioolwater wordt onderzocht uitgebreid van 29 naar 80. Daarmee wordt het rioolwater van ongeveer 10 miljoen mensen in Nederland op het virus onderzocht. In het rioolwater wordt in de afgelopen weken weer meer virus gevonden. Dat komt overeen met het oplopen van het aantal gemelde infecties in die periode. De resultaten van het rioolwateronderzoek zijn vanaf 19 augustus, inclusief de regionale resultaten, te vinden op het [coronadashboard](#) van de Rijksoverheid.

Het RIVM publiceert wekelijks op dinsdagen een rapport over de [Epidemiologische situatie](#) van COVID-19 in Nederland. De actuele [LCI Richtlijn](#) voor COVID-19, met de meest actuele casusdefinitie en informatie over diagnostiek, behandeling en maatregelen, wordt regelmatig geactualiseerd.

Bronnen: RIVM, [RIVM Nieuwsbericht](#), Osiris, CoronIT, [Nivel](#), GGD Groningen, GGD Amsterdam, NVWA, [Rijksoverheid](#), [RIVM Nieuwsbericht](#) (SARS-CoV-2)

3565 COVID-19 op de CAS- en BES-eilanden (vervolg)

Sinds vorige week (12 augustus) zijn er op Aruba 498 nieuwe patiënten met COVID-19 gemeld, opnieuw een grote toename. Er zijn op Aruba op dit moment 974 actieve casussen, waarvan 20 personen zijn opgenomen in het ziekenhuis, 2 patiënten liggen op de intensive care. Sinds vorige week zijn daarnaast ook twee nieuwe overlijdens door COVID-19 gemeld, waarmee het totaal nu op 5 staat voor Aruba.

Ook op Sint Maarten nam het aantal COVID-19 patiënten weer toe, met 100 sinds vorige week. Er zijn op het eiland nu nog 198 actieve casussen en 12 personen opgenomen in het ziekenhuis. Op Curaçao zijn 3 nieuwe COVID-19 gevallen gerapporteerd. Dit betrof allen importinfecties. Op Bonaire, Saba en Sint Eustatius zijn geen nieuwe patiënten gemeld. Er is nog 1 actieve casus op Saba.

In totaal zijn er tot en met 19 augustus 1692 patiënten met COVID-19 gemeld op de CAS- en BES- eilanden: 1296 op Aruba, 348 op Sint Maarten, 35 op Curaçao, 5 op Bonaire, 5 op Saba en 3 op Sint Eustatius (Figuur 3). Er zijn in totaal 23 personen overleden. Bron: RIVM (IHR casusregister Dutch Caribbean) (SARS-CoV-2)

Figuur 3. Epi-curve COVID-19 in Caribisch Nederland vanaf 1 juli 2020. Bron: RIVM (IHR casusregister Dutch Caribbean)

Voetnoot 1: Deze figuur is gebaseerd op datum eerste ziekte dag. Indien deze ontbrak of persoon asymptomatisch was is datum van testen gebruikt. Van casussen na 5 augustus van Aruba en na 11 augustus van Sint Maarten is de meldingsdatum gebruikt in verband met het ontbreken van aanvullende informatie.

Voetnoot 2: Vóór 1 juli zijn er in totaal 213 patiënten gemeld op de eilanden, waarvan de meesten in maart en april.

3572 Cluster van patiënten met *Salmonella* Typhimurium in Nederland

In de landelijke *Salmonella* laboratorium surveillance wordt een toename gezien van het aantal infecties met de monofasische variant van *S. Typhimurium*. Sinds eind mei 2020 behoren 17 patiënten tot hetzelfde cluster op basis van Whole Genome Sequencing (WGS). 16 van de 17 patiënten zijn woonachtig in GGD regio Utrecht, vooral in de zuidwestelijke gemeenten van de regio. Opvallend is de lage mediane leeftijd van 5 jaar (spreiding 0 - 90 jaar). Het betreft 8

mannen en 9 vrouwen. Een bron is nog niet in beeld en er is geen link gevonden tussen humane en voedselisolaten. Door de GGD wordt een uitgebreide vragenlijst afgenomen bij de (ouders van de) patiënten. In Nederland wordt ongeveer 80% van de humane infecties met *S. Typhimurium* toegeschreven [aan varkens](#). Bronnen: RIVM, NVWA, GGD regio Utrecht, [Mughini-Gras et al. PLOS One 2014](#) (*Salmonella* Typhimurium)

3573 Persoon gebeten door voor Lyssavirus positief geteste vleermuis in Nederland

Begin augustus is melding gedaan van een persoon die gebeten was door een vleermuis. De overdag, in een woonwijk, gevonden vleermuis was verwond met een gat in de vleugel en vervolgens naar de dierenambulacepost gebracht. Aldaar werd de medewerkster door de handschoenen heen in haar vinger gebeten, waarbij een puntje bloed zichtbaar was. De vleermuis is geëuthanaseerd en onderzocht en bleek positief te zijn voor Lyssavirus (EBLV-1), getest met PCR en IFT. Bij de dierenambulacemedewerker is gestart met post-expositie profylaxe volgens de [richtlijn](#). De persoon was niet gevaccineerd.

In Nederland wordt werk-gerelateerde pre-expositie vaccinatie uitsluitend aanbevolen voor werknemers (ook vrijwilligers) die regelmatig met vleermuizen in contact kunnen komen, zoals vleermuisonderzoekers en vleermuisverzorgers. Overige beroepsgroepen met beroepsgerelateerd risico, waaronder dierenambulacemedewerkers, hebben minder frequent contact met vleermuizen. Voor hen is het advies om bij een incident met mogelijke blootstelling, postexpositieprofylaxe te starten, mede afhankelijk van de beschikbaarheid van de vleermuis voor onderzoek.

Voor de indicatiestelling en procedure van diagnostiek naar rabiës bij dieren kan overlegd worden met de GGD die het NVIC (NVWA incident- en crisiscentrum) consulteert. Aanvullende informatie hierover is [hier](#) te vinden in de LCI richtlijn.

In Nederland is de vleermuis het enige reservoir van Lyssavirus. Het betreft uitsluitend genotype EBLV-1 en EBLV-2 van het Lyssavirus, terwijl het klassieke rabiësvirus (RABV, genotype 1 van het Lyssavirus) hier niet voorkomt. Vrijwel alle vleermuizen die in Nederland positief zijn getest op Lyssavirus behoren tot twee soorten, namelijk de laatvlieger en de meervleermuis. Sinds 1989 hebben zich bij in Nederland onderzochte zoogdieren (anders dan vleermuizen) geen positieve bevindingen voor Lyssavirus meer voorgedaan, afgezien van een illegaal geïmporteerde hond in Amsterdam in 2012 ([Rijckevorsel, 2012](#)). Bronnen: GGD Gelderland-Zuid, NVWA, WBVR, RIVM, [Rijckevorsel et al. Eurosurveillance 2012](#) (Lyssavirus)

3574 *Hyalomma* teken gevonden op paarden in Nederland in augustus

In augustus zijn er tot en met 19 augustus 3 volwassen *Hyalomma* teken (reuzenteken) gevonden in Nederland. Alle 3 werden gevonden op paarden door hun eigenaren en zijn vervolgens gemeld bij de NVWA. Eén teek is opgelopen in Oosterhout (Gelderland), één in Rockanje en één in Oostvoorne (beide Zuid-Holland). In mei van dit jaar berichtten we in dit verslag ook al over een melding van een *Hyalomma* teek gevonden op een paard in Drenthe (signaal 3543).

Ook de in augustus gevonden teken zijn door het Centrum Monitoring Vectoren (CMV) van de NVWA morfologisch onderzocht. De precieze (onder)soort bepaling wordt nog door middel van moleculaire typering uitgevoerd (NVWA). Drie van de 4 teken zijn op mogelijke ziekteverwekkers onderzocht. Ze testten negatief voor Krim Congo hemorrhagische koorts virus en *Rickettsia aeschlimannii*. De vierde teek van dit jaar, die zeer recent is gemeld, gaat nog door het RIVM getest worden.

De afgelopen 3 jaar worden volwassen *Hyalomma* teken door burgers gemeld: één in 2018, 11 in 2019 en 4 tot nu toe in 2020. De immature stadia (larven en nimfen) komen met trekvogels vanuit zuidelijke landen in noordwest Europa terecht. Nadat ze verveld zijn tot adulten gaan ze op zoek naar voornamelijk hoefdieren (paarden, runderen, reeën etc.) voor een bloedmaaltijd. Reuzenteken zijn vectoren voor Krim Congo hemorrhagische koorts en vlekkenkoorts bij mensen en piroplasmose, veroorzaakt door *Babesia caballi* of *Theileria* spp. bij hoefdieren. De 9 beschikbare reuzenteken die gevonden waren in 2019 zijn bij het RIVM alle negatief getest voor deze infecties, met uitzondering van één teek die positief was voor *Rickettsia aeschlimannii*. Op basis van deze uitkomsten en gegevens uit andere landen, wordt de kans op overdracht van teken-gebonden infectieziekten door reuzenteken in noordwest Europa momenteel ingeschat als zeer klein.

Burgers wordt gevraagd om de vondst van een *Hyalomma* teek te melden bij het [CMV](#). Bronnen: [CMV NVWA](#), [RIVM](#).
(*Hyalomma* teek)

Signalen uit het SO-ZI/AMR

Overzicht lopende meldingen aan het signaleringsoverleg zorginfecties en antimicrobiële resistentie (SO-ZI/AMR)*

In onderstaande tabel vindt u de lijst van uitbraken die gemeld zijn aan het SO-ZI/AMR en nog niet zijn afgerond. De tabel is bedoeld om zorgprofessionals te attenderen op uitbraken van resistente bacteriën. Zorginstellingen melden uitbraken van resistente bacteriën wanneer de uitbraak de continuïteit van zorg in gevaar brengt, bijvoorbeeld doordat een afdeling gesloten moet worden, of wanneer ondanks ingestelde infectiepreventiemaatregelen de bacterie zich blijft verspreiden en nieuwe besmettingen optreden.

Verpleeghuizen kunnen voor de bestrijding van BRMO-uitbraken een vergoeding krijgen. Om in aanmerking te komen voor vergoeding van kosten van een BRMO-uitbraak via de NZA-beleidsregel (BRMO-uitbraak 2020 - BR/REG-20117) moeten zorgaanbieders de uitbraak melden bij het SO-ZI/AMR. Een uitbraak wordt alleen door de NZA vergoed indien deze is gemeld bij het SO-ZI/AMR binnen de eerstvolgende maand na ontdekking van de uitbraak. Het SO-ZI/AMR vindt plaats op elke 2e dinsdag van de maand. De aanwezige deskundigen beoordelen mogelijke consequenties voor (andere) zorginstellingen, risicogroepen in die zorginstellingen en voor de publieke gezondheid. Het SO-ZI/AMR geeft geen beoordeling van de kwaliteit van de maatregelen die de zorginstelling heeft genomen om de verspreiding van resistente bacteriën binnen de instelling te beperken. Het geeft wel een inschatting van de dreiging voor de publieke gezondheid en kan, wanneer nodig, de zorginstelling adviseren externe expertise in te schakelen.

Tabel. Overzicht van lopende meldingen aan het SO-ZI/AMR.

De MRSA-typeringen worden d.m.v. MLVA gedaan, de VRE-typeringen d.m.v. MLST.
BRMO: bijzonder resistent micro-organisme; CPE: carbapenemaseproducerende *Enterobacteriaceae*; GAIN: Gelders Antibiotica & Infectiepreventie Netwerk; LINK: Limburgs Infectiepreventie & ABR Zorgnetwerk; IC: intensive care; LINK: Limburgs Infectiepreventie en antibioticaresistentie Netwerk; mdw: medewerker; MLST: multiple locus sequence typing; MLVA: multiple locus variable number tandem repeat analysis; MRSA: Methicilline resistente *Staphylococcus aureus*; pt: patiënten; cl: cliënten; VRE: vancomycineresistente enterokok.

Buitenlandse signalen

3500 Verspreiding SARS-CoV-2 in Europa en wereldwijd (vervolg)

In Europa (EU/EEA en Verenigd Koninkrijk) zijn tot en met 20 augustus 1.981.994 bevestigde COVID-19 patiënten gerapporteerd, van wie 180.231 patiënten zijn overleden. Het aantal wereldwijd gerapporteerde patiënten bedraagt tot en met 20 augustus 22.431.929 waaronder

787.773 sterfgevallen. De hoogste aantallen nieuw bevestigde gevallen sinds 14 dagen zijn gerapporteerd in India (872.389), de Verenigde Staten (705.951), Brazilië (597.579), Colombia (156.464) en Peru (110.796). Figuur 4 toont het aantal meldingen in de afgelopen 14 dagen per 100.000 inwoners per land. Bron: [ECDC](#) (SARS-CoV-2)

Figuur 4. Aantal nieuw gerapporteerde bevestigde COVID-19 gevallen per 100.000 inwoners in de afgelopen 14 dagen, data van 20 augustus. Bron: [ECDC](#)

Auteur: 5.1.2e 5.1.2e

* Meldingen aan het signaleringsoverleg zorginfecties en antimicrobiële resistentie (SO-ZI/AMR), dat plaatsvindt op elke 2e dinsdag van de maand, worden in het Wekelijks overzicht van Infectieziektesignalen opgenomen. Voor meer informatie zie: <http://www.nvmm.nl/uitbraken>. Voor overname van teksten uit het SO-ZI/AMR of voor meer informatie kunt u een E-mail sturen naar: 5.1.2e @rivm.nl.

** Fase 1 Geen verdere implicaties voor de (publieke) zorg verwacht: naar verwachting zal de uitbraak spoedig afgerond zijn

Fase 2 De uitbraak duurt langer dan verwacht: er wordt informatie opgevraagd bij de instelling

Fase 3 Er is een mogelijke bedreiging voor de volksgezondheid: de instelling wordt door het SO-ZI/AMR uitgenodigd voor toelichting

Fase 4 De aanpak is onvoldoende effectief en/of er is een hulpvraag vanuit de instelling: het SO-ZI/AMR biedt ondersteuning

Fase 5 Na meerdere interacties tussen het SO-ZI/AMR en de instelling blijkt de aanpak nog steeds onvoldoende effectief en/of ondersteuning wordt afgehouden: overleg met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd om hulp te laten accepteren

Fase 0 De uitbraak is afgerond

Dit bericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan.
De redactie is op werkdagen bereikbaar tussen 8.30 en 17.00 uur via 5.1.2e@rivm.nl. Het archief vindt u op www.rivm.nl/signalen
Wilt u uw e-mailadres wijzigen of u aanmelden voor andere berichtenservices naast de huidige? Dat kan via [profiel bewerken](#).

Service

U ontvangt deze e-mail op het mailadres 5.1.2e@rivm.nl, omdat u hebt aangegeven e-mailberichten te willen ontvangen.

[Aanmelden](#) | [Wijzig voorkeuren](#) | [Direct afmelden](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

